

Terroristák – kommandósok

46/1

A TERRORIZMUS A MODERN VILÁGBAN

SZEMELVÉNY

A tradicionális társadalmi rendhez viszonyítva a modern társadalmak *pacifikált* társadalmak – belső béke jellemzi őket. Természetesen jelentős mértékű bűnözői, otthoni és más jellegű erőszak létezik ezekben a társadalmakban. Mégis, azon országok kivételével, ahol erős forradalmi mozgalmak működnek, a társadalmon belül semmiféle erő sem képes szembeszállni a fegyveres erővel. A tradicionális társadalmakban ez a belső béke ritkán alakulhatott ki, mivel az uralmon lévő hatóságot gyakran fenyegették helyi kiskirályok, kalózok, banditák és mások.

A **terrorizmusnak** nevezett jelenséget csak az államok belső pacifikációjának ismeretében érthetjük meg. A terrorizmust az erőszakkal való politikai célú fenyegetőzésként, vagy az ilyen erőszak alkalmazásaként definiálhatjuk, olyan egyének vagy csoportok részéről, akiknek egyébként nincs formális politikai hatalmuk. Ha így fogjuk fel, a terrorizmus sajátos jelenőségre tesz szert a modern társadalmakban, éppen azért, mivel a kormányzatok – más nemzetekre irányuló fenyegetésként, vagy tényleges háborúk formájában – monopolizálni kívánják a politikai célú erőszak alkalmazásának a jogát. A terrorizmus tehát ugyanazokra a legitimáló szimbólumokra támaszkodik, mint a kormányzat, amely ellen harcol. A terroristák gyakran hangsúlyozzák, hogy cselekedeteik „legálisak”, sokszor nevezik magukat katonáknak, s katonai elnevezésekkel illetik saját szervezeteiket.

Anthony Giddens: *Szociológia*. Osiris, 2000. 362. o.

A tradicionális társadalmi rendhez viszonyítva a modern társadalmak *pacifikált* társadalmak – belső béke jellemzi őket. Természetesen jelentős mértékű bűnözői, otthoni és más jellegű erőszak létezik ezekben a társadalmakban. Mégis, azon országok kivételével, ahol erős forradalmi mozgalmak működnek, a társadalmon belül semmiféle erő sem képes szembeszállni a fegyveres erővel. A tradicionális társadalmakban ez a belső béke ritkán alakulhatott ki, mivel az uralmon lévő hatóságot gyakran fenyegették helyi kiskirályok, kalózkodók, banditák és mások.

A **terrorizmusnak** nevezett jelenséget csak az államok belső pacifikációjának ismeretében érthetjük meg. A terrorizmust az erőszakkal való politikai célú fenyegetőzésként, vagy az ilyen erőszak alkalmazásaként definiálhatjuk, olyan egyének vagy csoportok részéről, akiknek egyébként nincs formális politikai hatalmuk. Ha így fogjuk fel, a terrorizmus sajátos jelenségre tesz szert a modern társadalmakban, éppen azért, mivel a kormányzatok – más nemzetekre irányuló fenyegetésként, vagy tényleges háborúk formájában – monopolizálni kívánják a politikai célú erőszak alkalmazásának a jogát. A terrorizmus tehát ugyanazokra a legitimáló szimbólumokra támaszkodik, mint a kormányzat, amely ellen harcol. A terroristák gyakran hangsúlyozzák, hogy cselekedeteik „legálisak”, sokszor nevezik magukat katonáknak, s katonai elnevezésekkel illetik saját szervezeteiket.

Anthony Giddens: *Szociológia*. Osiris, 2000. 362. o.

46/2

TERRORISTA SZERVEZETEK

CSOPORTKÁRTYÁK

Al-Kaida (iszlám fundamentalista)
Hezbollah (arab)
Fekete Szeptember (arab)
Palesztin Felszabadítás Népi Frontja (arab)
Hamasz (arab)
ETA (baszk)
IRA (északír)
RAF = Vörös Hadsereg Frakció (német)
Brigada Rosso = Vörös Brigádok (olasz)
OAS (francia)
Fényes Ösvény (argentín–perui)
Aum Shinrikyo = Aum Legfelsőbb Igazság (japán)
Szürke Farkasok (török)

46/2

TERRORISTA SZERVEZETEK

CSOPORTOS FELADATLAP

A vizsgált szervezet neve:

A szervezet működésének helyszíne:

A szervezet működésének időszaka:

A szervezet céljai:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A szervezet által alkalmazott eszközök:

.....

.....

.....

.....

A szervezet által végrehajtott akciók:

.....

.....

.....

.....

46/4

MEGHIÚSULT MERÉNYLETEK

EGYÉNI FELADATLAP

A merénylet helyszíne és időpontja:

A merénylet elkövetői:

Az esemény rövid leírása:

Kik és milyen eszközökkel hiúsították meg a merényletet?

.....

.....

.....

.....

.....

Mi tette lehetővé a merénylet meghiúsítását?

.....

.....

.....

.....

.....

46/5A

A TERRORIZMUS FELSZÁMOLÁSA

Részlet Katona Magda tanulmányából

A)

A terrorizmus felszámolásáért folytatott harc első lépéseként nemzetközi összefogással fel kell számolni a pangó és elmérgesedő tűzfészeket a Közel-Keleten, Afganisztánban, Kasmírban, Csecsenföldön és bárhol a világon. A háború(ka)t azonban katonai úton nem lehet tartósan kezelni.

A neorevolucionista gondolat lényege, hogy Afganisztán után nem lesz szükséges a nyugati szövetségeseknek katonai eszközökkel országról-országra háborút viselniük a terrortámogató országok ellen, nincs szükség az „embervadászat” országról-országra történő eszkalálására. A nyugati szövetségesek egyébként sem vállalhatják a világcsendőr szerepét, hogy a világ minden terrortámogató országában vagy tűzfészkében katonai eszközökkel, „idegen elnyomóként” háborúba bocsátkozva „kitakarítanak”, ártalmatlanná teszik az éppen ügyeletes zsarnokot és ideig-óráig „rendet teremtenek”.

B)

Az érintett országok belső ellenzékének kell megdöntenie ezeket a zsarnoki rezsimet. A terror elleni hadviselés nemcsak katonai, de mindenekelőtt diplomáciai síkon történhet, meg kell keresni a politikai alternatívát ezekben az országokban, és belső „forradalmakat” kell indikálni e zsarnoki rendszerek elsöprésére. Mindez abból a felismerésből ered, hogy a terrorizmus történelmi értelemben csak ideig-óráig szorítható vissza katonai-háborús eszközökkel, felszámolása csupán okainak megszüntetésével lehetséges.

Az utolsó háború forradalmi megmozdulások sora lesz, amelyek átformálják a közel-keleti erőviszonyokat, politikai struktúrákat. A „civilizált világ” és a terrorizmus harca helyett a zsarnokok és a szabadságszerető néptömegek harcáról lenne jó, ha beszélni tudnánk.

Második lépésként a terrorizmus gyökereinek felszámolására jó programokat kell kidolgozni. Amennyire nem hiszünk „civilizációk háborújában”, annyira hiszünk a „civilizációk párbeszédében”.

46/5B

A TERRORIZMUS FELSZÁMOLÁSA

Részlet Katona Magda tanulmányából

C)

Ami a terrorizmus potenciális célországait jelenti, ezekben a terrorizmus veszélyének felszámolása csak komplex intézkedéscsomagok révén lehet, amelyek lényegében az alábbiakból állhatnak:

1. Belső rendészeti, védelmi lépések. Megfelelő határrendészet, bevándorlási politika. Ehhez járulnak az igazságügyi, jogi, törvénykezési csomagok.
2. Hírszerzési, titkosszolgálati lépések.
3. Politikai, diplomáciai lépések.
4. Gazdasági, pénzügyi intézkedések. Nemzetközi összefogásra van szükség a pénzmosás ellen, az adóparadicsomok felszámolására. A terrorizmus anyagi forrásait, a „nagy üzleteket” (fegyver- és kábítószer-kereskedelem, tőzsdei manipulációk, feketegazdaság stb.) fel kell számolni.
5. Politikai, katonai hadszíntér.
6. Humanitárius tényezők, társadalmi-politikai front. Mivel a különböző szembenállások civilizációs köntöst öltenek, meg kell érteni az eltérő civilizációkat, az azokat működtető eltérő logikákat, megfelelő nyelvi, helyi ismeretekkel rendelkező szakértőkre kell támaszkodni, lehetővé kell tenni a „civilizációk párbeszédét”. Ebben a szférában át kell gondolni a médiakorlátozás problémáját, a globalizációhoz való viszonyt.
7. Fenntartható globalizációt kell létrehozni.

D)

Összefoglalva, az emberiséget érintő összes problémák, nagy kihívások gyökeréig kell lemenni, foglalkozni kell a világ nyersanyagtartalékainak, energiaforrásainak kérdésével éppúgy, mint a környezetvédelemmel, ökológiai katasztrófák elkerülésével.

Az emberiséget állítólag megosztó végzetes és elkerülhetetlen kulturális és civilizációs ellentétek elmélete veszedelmes zsákutca, amely rasszista és diszkriminatív végkövetkeztetéseket rejt magában egy olyan világméretű társadalmi hierarchia fenntartása érdekében, amely a tekintélyuralmi rendszerek előtt tisztíthatja meg az utat. Ehelyett egy új, demokratikusabb világrend lehetőségét kell keresni a gazdasági, társadalmi egyenlőtlenségek felszámolása vagy legalábbis enyhítése érdekében, olyan világrendet, amelyből nem sarjadhat ki a terror, a rémuralom, az erőszak és a háború rendszere. Olyan világrendet, amely nemzetközi téren és a belső társadalmi fejlődés következtében egyaránt képes felszámolni a terrorisztikus és terrortámogató zsarnoki rendszereket, vagy éppen azt a fajta zsarnokságot, amelyre a terrorizmus inadekvát válasz, megszünteti ezeket a rendszereket, és olyan közeget teremt, amelyben lehetlenné válik újjátermelődésük.

Hosszú távon nemcsak a gazdasági felzárkózásban, a centrum-periféria ellentétek felszámolásában, fenntartható és kezelhető globalizáció kialakításában érdekelt a világ, de abban is, hogy ezen országok végre rátaláljanak a saját modelljükre.

Katona Magda: *A terrorizmus jelenségének főbb okai és megszüntetésének lehetőségei.*
<http://eszmelet.tripod.com/53/katona53.htm>